

Seminář Ekfrasis 2013 – harmonogram, referáty

24. 9. Ekfrasis – úvodní hodina, referáty

1.10. Definice, řecké a římské literární vzory

Homér – Ílias (popis štítu)

Vergilius, Aeneis (popis štítu)

Apollónios Rhodský – Argonautika popis pláště, jež Iásonovi hotovila Pallas Athéna

Catullus, Carmen 64, Svatba Pélea a Thetidy

Pausaniás – popis maleb v Pestrém sloupořadí v Athénách, Apollónova trůnu v Amyklách, slavné Diovy sochy v Olympii a Kypselovy truhly v Hérině chrámu.

Lukiános ze Samosat – *Nevěřte lehkomylně pomluvě* (popis obrazu, jemuž se dostalo odezvy v renesančním umění např. (Botticelli, Uffizi; Mantegna, Dürer- Albertina).

Plinius- Kapitoly o přírodě, XV (původ a historie malby)

8. 10. Filostratos Starší *Eikones* (Imagines)

a. teorie

M. Mešhlová, *Slovo a obraz: popisy obrazů Filostratem starším* (dipl. práce 2007).

K. Lehmann-Hartleben, *The Imagines of the Elder Philostratos*, in: *The Art Bulletin* 23, 1, 1941, s. 16-44.

*O. Schönberger, *Die „Bilder“ des Philostratos*, in: G. Boehm- H. Pfotenhauer (vyd.), *Beschreibungskunst-Kunstbeschreibung. Ekphrasis von der Antike bis zur Gegenwart*, München 1995, s. 157-175.

K. Thein, *Filostratos Starší a zrození dějin umění z ducha ekfrasis*, in: *Pictura verba cupit*, (Sborník příspěvků pro L. Konečného, ed. B. Bukovinská – L. Slaviček, Praha 2006), s. 23-29.

b. Rozbor textu

Filostratos, Narkisos (překlad řeckého textu do angličtiny
<http://www.theoi.com/Text/PhilostratusYounger.html>)

15.10. Užití Filostratova textu v antice? Mozaika z Palestriny/Preneste (Mozaika Barberiniů)

Popis lokality Praeneste; Santuario della Fortuna Primigena

J. F. Moffitt, *The Palestrina Mosaic with a „Niel Scene“: Philostratus and Ekphrasis; Ptolemy and Chorographia*, in: *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 60, 1997, s. 227-247.

Prameny: Filostratos, *Eikones*, I,5,I

22. 10. Ekfrasis ve středověku: Tapisérie z Bayeux

Dramatis personae

Vítězství Normanů u Hastings

Ch. Grevett, *Hastings 1066. Pád anglosaské Anglie*, Praha 2008.

R. M. Koch, *Sacred Threads: The Bayeux Tapestry as a Religious Object* (http://peregrinations.kenyon.edu/vol2_3/current/fb6.pdf)

Animovaná verze s anglickými nápisy

http://www.youtube.com/watch?feature=iv&annotation_id=annotation_559561&v=LtGoBZ4D4_E&src_vid=bDaB-NNyM8o

29. 10. Ekfrasis ve středověku: Suger ze Saint-Denis – popisy uměleckých a liturgických předmětů

Pramen:

*Suger, *Spisy o Saint-Denis*, Praha 2006, zejm. s. 345-353.

Literatura:

I. Evann, *Die Adler Vase des Sugerius*, in: Pantheon 19, 1932, s. 221-223.

G. T. Beech, *The Eleanor of Aquitaine Vase, William IX of Aquitaine, and Muslim Spain*, in: Gesta 32, 1993, s. 3-10.

P. Verdier, *The Chalice of Abbot Suger*, in: Studies in the History of Art 24, 1990, s. 9-29.

E. Foley, *The Treasury of St. Denis according to the Inventory of 1234*, in: Revue Bénédictine, 105, 1995, s. 167-199.

5. 11. Filostratos Starší – druhý život v renesanci

a. na dvoře Matyáše Korvína v Pešti

Iluminovaný rukopis Filostratova textu pro M. Korvína (Budapešť, Národní knihovna)

<http://www.corvina.oszk.hu/corvinas-html/philostratus.html>

b. Zaalpi

*J. Carstensen, *Über das Nachleben antiker Kunst und Kunstliteratur in der Neuzeit, insbesondere bei Albrecht Dürer*, Freiburg i. Br. 1982, s. 81-108.

12. 11. Studiolo Alfonsa I. d'Este ve Ferrare

Alfonso d'Este a ferrarský dvůr, zisk rukopisu Filostrata Staršího

M. Koortbojian- R. Webb, *Isabella d' Este Philostratos*, in: Journal of the Warburg and Courtauld Institutes, 56, 1993, s. 260-267.

D. Goodgal, *The Camerino of Alfonso I. d'Este*, in: Art history 1/2, 1978, s. 162-180.

Interpretace uměleckého programu, antické prameny

*Michaela J. Marek: Ekphrasis und Herrscheralegorie (Antike Bildbeschreibungen im Werk Tizians und Leonardos), Worms: Werner'sche Verlagsgesellschaft, 1985, str. 38-74.

19.11. Leonardo da Vinci „Quos ego“ – Vergilius jako inspirační zdroj

*Michaela J. Marek: Ekphrasis und Herrscheralegorie (Antike Bildbeschreibungen im Werk Tizians und Leonardos), str. 75-104.

26. 11. Vasari (*Le vite dei piu eccelenti pittori, scultori e architettori*)

a ekfrasis

S. Leontief Alpers, Ekphrasis and Aesthetic Attitudes in Vasari's Lives, in: Journal of the Warburg and Courtauld Institutes, 23, 1960, s. 190-215 (v nj * Ekphrasis und Kunstanschauung in Vasaris Viten, in: G. Boehm-H. Pfotenhauer (vyd.), *Beschreibungskunst-Kunstbeschreibung: Ekphrasis von der Antike bis zur Gegenwart*, Würzburg 1993, str. 217-253)

*M. Winner, Ekphrasis bei Vasari, in: G. Boehm-H. Pfotenhauer (vyd.), *Beschreibungskunst-Kunstbeschreibung: Ekphrasis von der Antike bis zur Gegenwart*, Würzburg 1993, str. 259-277.

Interpretace Rafaelovy Stanza della Segnatura (Vatikán) – vymalované 1508-12.

3. 12. Karel Škréta – Hra o jablko, inspirace Filostratovým textem?

Škrétův italský pobyt, možné vlivy

L. Konečný, Hra o jablko: Karel Škréta a Filostratos, in: Opuscula historiae artium, F 46, 2002, s. 7-23.

10.12. Poslední výhonek recepce Filostratova textu – J. W. Goethe a Moritz von Schwind

E. Osterkamp, Erweiterung der Grenzen des Klassischen. Goethes Bearbeitung von Philostrats Eikones, in: Im Buchstabenbilde. Studien zum Verfahren Goethescher Bildbeschreibungen, Stuttgart 1991, s 185-223.

L. Abbondanza, Appendice – Nota alle illustrazioni di M. von Schwind, in: Filostrato Maggiore, Immagini, Milano 2008, s. 93-99 (bude dodáno příští týden)

Zápočet

